Q.P. Code : **10062**

[IDOL] 3 Hours [Total Marks : 100

[OLD] 2½ Hours [Total Marks : 80

N.B.: (1) Question **No.1** is **compulsory**.
(2) **IDOL** Students Solve any **4** questions from Question No. **2** to **8**.
(3) **OLD** students solve **any 3** questions from Question No. **2** to **8**.
(4) **All** Questions carry 20 marks each.

1. Krupa Ltd. furnishes the following information: 20

Balance Sheet as at

Particulars	**31-3-13**	**31-3-14**
Equity share capital	1,50,000	2,50,000
10% Preference share capital	50,000	-
12% Debentures	1,00,000	50,000
General Reserve	20,000	30,000
Profit and Loss A/c	10,000	35,000
Share premium	-	10,000
Secured loans	50,000	2,30,000
Unsecured loans	1,00,000	25,000
Provision for taxation	20,000	40,000
Proposed dividend	27,000	50,000
Sundry creditors	2,33,000	3,33,000
Bill payable	30,000	10,000
	7,90,000	**10,63,000**
Fixed assets (at cost)	2,65,000	4,55,000
Investments	75,000	-
Sundry debtors	2,07,000	2,52,000
Bills receivable	-	15,000
Stock	2,03,000	2,67,000
Cash and bank balances	30,000	54,000
Prepaid expenses	10,000	20,000
	7,90,000	**10,63,000**

Additional Information

1. Investments held as long term were disposed off at a profit of Rs. 12,500.
2. A machinery having original cost of Rs. 50,000 on which depreciation was provided at Rs. 35,000 was sold at a loss of Rs. 2,500.
3. Another machinery costing Rs. 26,000 having WDV Rs. 2,500 was scrapped and written off to profit and loss account.
4. Provision for taxation made in last year has been paid off.
5. The directors have proposed dividend on equity share capital at Rs. 50,000. The preference shares were redeemed at the beginning of the year.

You are required to prepare a statement of changes in working capital and funds flow statement for the year ended 31st March, 2014.

2. (a) Laxmi enterprises engaged in the production of plastic chairs provides you the following data and asks you to prepare the cash budget for three months from April to June, 2010 and give your comments on the cash position and credit policy of the company. 15

Months	Sales (₹)	Purchases (₹)	Overheads (₹)
January	1,00,000	63,000	25,000
February	1,50,000	70,000	30,000
March	1,25,000	82,000	32,000
April	1,28,000	85,000	33,000
May	1,90,000	1,00,000	40,000
June	2,25,000	1,07,000	45,000

1. Company has the policy that purchases 10% and sales 20% are for cash.
2. Debtors are allowed the credit period of half a month and they get credit of 1 month from the suppliers of goods.
3. Overheads are paid regularly every month.
4. Company has cash balance of Rs. 20,000 on 1st April, 2010.

2. (b) What are the different types of costs related to Receivables Management. 5

3. (a) From the following details calculate : 12
   (i) Profit Volume Ratio.
   (ii) Margin of safety.
   (iii) Break even point in units.
   (iv) Break even point in rupees.

(v) The sales required to earn a Profit of Rs. 5,00,000.

Particulars	Rs.
Sales 1,00,000 units	26,00,000
Material cost	5,20,000
Wages	4,50,000
Factory Overheads 30% fixed	1,00,000
Administrative overheads 50% fixed	8,00,000
Selling overheads 25% fixed	4,00,000

(b) What is break even point ? Explain its limitations. 8

4. (a) From the following details prepare comparative balance sheet and comment on the financial position of the company. 12

Particulars	31st March, 2013	31st March, 2012
Building	4,65,000	4,80,000
Plant	3,75,000	4,05,000
Equipment	55,800	1,51,500
Cash at bank	1,53,000	1,23,000
Customers	1,98,000	2,11,500
Bills receivables	91,200	1,19,000
Prepaid expenses	12,000	10,000
	13,50,000	**15,00,000**
Share capital	9,00,000	9,00,000
Reserves and surplus	1,44,000	1,65,000
Creditors	15,000	2,70,000
Bills payable	2,41,500	1,20,000
Outstanding expenses	49,500	45,000
	13,50,000	**15,00,000**

(b) What do you mean by common-size statements ? Explain its merits and demerits. 8

5. (a) Mr. Rohan expects to produce 2,00,000 units of a product in 2011-12. The article will sell for Rs. 120 per unit of which Rs. 12 per unit will be the profit. You are required to compute working capital after taking following information into consideration: 12

(i) Raw materials will be 50% of the cost, wages 25% and the balancing being overhead cost.

(ii) Stock of raw materials required is equivalent to 6 weeks production need and of finished goods equal to 8 weeks of production.

(iii) Production process takes 4 weeks.

(iv) 30% of sales are on cash basis and customers are followed 10 weeks credit.

(v) Time lag for payment of wages is 2 weeks and overheads is 3 weeks.

(vi) It is desired to have 20% safety margin of remaining working capital.

(b) What are the different types of working capital ? 8

6. (a) Explain the main functions of a finance manager. 10

(b) Explain the various income statement ratios. 10

7. Write short notes on any four of the following : 20

(i) Debentures.

(ii) Fixed and Variable cost.

(iii) Short term sources of Finance.

(iv) Need for capital budgeting.

(v) Ploughing Back of Profits.

(vi) Advantages of cost accounting.

10

8. (a) Your company wishes to buy a machine having the cost of Rs. 25,00,000. The life of the machine is 10 years and the scrap value would be Rs. 50,000.

The average annual net profit before tax would be Rs. 2,50,000. The incidence of income tax would be 35%. Assuming depreciation is provided on straight line method, calculate:

1. Payback period. 2. Pay back profitability. 3. Average rate of return.

(b) Prepare Vertical Trend Analysis of Food Ltd. considering 2009 as base year: 10

Particulars	**2011**	**2010**	**2009**
1) **Revenue:** Sale form company operated Restaurants	12,650	12,100	11,000
2) **Operating Costs and Expenses:**			
Food	3,914	3,838	3,800
Payroll and employee benefits	2,929	2,958	2,900
Other administrative expenses	1,818	1,782	1,800
Finance expenses	200	200	200
Selling expenses	816	824	800
3) Operating Income	2,973	2,498	1,500
4) Non Operating expenses	60	55	50

(मराठी रूपांतर)

[IDOL]	(३ तास)	[एकूण गुण : 100
[OLD]	(2½ तास)	[एकूण गुण : 80

सूचना : (१) प्रश्न **क्र.१** अनिवार्य आहे.
(२) प्रश्न **क्र.** २ ते ८ पैकी कोणतेही **चार** प्रश्न सोडावा. (दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी)
(३) प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.
(४) इंग्रजीमधील प्रश्न मूळ मानावेत.
(५) नियमित जुन्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रश्न क्र. २ ते ८ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

१. कृपा लिमिटेडने खालील माहिती दिलेली आहे : 20

ताळेबंद

परिव्यय	३१.३.२०१३	३१.३.२०१४
सामान्य भाग भांडवल	१,५०,०००	२,५०,०००
१०% अग्रहक्क भाग भांडवल	५०,०००	–
१२% कर्जरोखे	१,००,०००	५०,०००
राखीव निधी	२०,०००	३०,०००
नफा-तोटा खाते	१०,०००	३५,०००
भाग अधिमुल्य	–	१०,०००
सुरक्षित कर्ज	५०,०००	२,३०,०००
असुरक्षित कर्ज	१,००,०००	२५,०००
कर तरतूद	२०,०००	४०,०००
प्रस्तावित लाभांश	२७,०००	५०,०००
धनको	२,३३,०००	३,३३,०००
देणे हुंडी	३०,०००	१०,०००
	७,९०,०००	१०,६३,०००
स्थिर संपत्ती (मूल्य)	२,६५,०००	४,५५,०००
गुंतवणूक	७५,०००	–
ऋणको	२,०७,०००	२,५२,०००
येणे हुंडी	–	१५,०००
साठा	२,०३,०००	२,६७,०००
रोख व बँक शिल्लक	३०,०००	५४,०००
येणे खर्च	१०,०००	२०,०००
	७,९०,०००	१०,६३,०००

अधिक माहिती

(अ) दीर्घकालीन गुंतवणूक रु. १२५०० नफ्याने विकली.

(ब) यंत्रसामुग्री मूळ किंमत रु. ५००००च्या वर घसारा रु. ३५,००० ती रु. २५०० तोट्याने विकली.

(क) दूसरी यंत्रसामुग्री रु. २६००० घसारा वजा जाता मूल्य रु. २५०० भंगार झाली ते नफा तोटा खात्यात जमा केले.

(ड) मागील वर्षीचे कर भरले.

(इ) संचालकानी समभागावर रु. ५०,००० लाभांश प्रस्तावित केला व अग्रहक्क भाग सुरुवातीलाच विमोचित केले. ३१ मार्च २०१४ सालचे खेळत्या भांडवलाचे फरक पत्रक व निधी पत्रक तयार करा.

२. (अ) लक्ष्मी इंटरप्रायझेस प्लास्टिक खुर्च्यांचे उत्पादन घेतात. खालील माहिती पुरवितात व तीन महिने अखेर एप्रिल ते जून २०१० चे रोखीचे अंदाजपत्रक बनविण्यास सांगून कंपनीची रोख परिस्थितीची व उधारी धोरण यांवर भाष्य करा. 15

महिने	विक्री (₹)	खरेदी (₹)	उपरी परिव्यय (₹)
जानेवारी	१,००,०००	६३,०००	२५,०००
फेब्रुवारी	१,५०,०००	७०,०००	३०,०००
मार्च	१,२५,०००	८२,०००	३२,०००
एप्रिल	१,२८,०००	८५,०००	३३,०००
मे	१,९०,०००	१,००,०००	४०,०००
जून	२,२५,०००	१,०७,०००	४५,०००

१. कंपनी धोरणानुसार १०% खरेदी व २०% विक्री रोखीने होते.

२. ग्राहकांना अर्ध्या महिना उधार कालावधी दिला जातो व पुरवठादार एक महिना कालावधी देतात.

३. उपरी परिव्यय प्रत्येक महिन्याला दिले जातात.

४. एप्रिल २०१० अपेक्षित रोख शिल्लक रु. २००००.

२. (ब) स्वीकारणीय व्यवस्थापनातील विविध प्रकारचे परिव्यय कोणते ? 5

३. (अ) खालील माहितीच्या आधारे काढा : 12

(१) नफा आकारमान गुणोत्तर.

(२) सुरक्षितता कड.

(३) ना नफा ना तोटा विक्री नगात.

(४) ना नफा ना तोटा विक्री रुपयात.

(५) रु. ५,००,००० नफा मिळविण्यासाठी विक्री

परिव्यय	रु.
विक्री १,००,००० नग	२६,००,०००
माल मूल्य	५,२०,०००
मजूरी	४,५०,०००
कारखाना उपरी परिव्यय ३०% स्थिर	१,००,०००
कार्यालय उपरी परिव्यय ५०% स्थिर	८,००,०००
विक्री उपरी परिव्यय २५% स्थिर	४,००,०००

(ब) समविच्छेदन बिंदू म्हणजे काय ? त्याचे मर्यादा स्पष्ट करा. 8

४. (अ) खाली दिलेल्या ताळेबंदावरून तुलनात्मक पत्रक तयार करा व कंपनीच्या वित्तिय परिस्थितीवर भाष्य करा. 12

परिव्यय	३१.०३.२०१३	३१.०३.२०१२
इमारत	४,६५,०००	४,८०,०००
यंत्रसामुग्री	३,७५,०००	४,०५,०००
साहित्य	५५,८००	१,५१,५००
रोख व बँक	१,५३,०००	१,२३,०००
ग्राहक	१,९८,०००	२,११,५००
येणे हुंडी	९१,२००	१,१९,०००
येणे खर्च	१२,०००	१०,०००
	१३,५०,०००	१५,००,०००
भाग भांडवल	९,००,०००	९,००,०००
राखीव व वाढावा	१,४४,०००	१,६५,०००
धनको	१५,०००	२,७०,०००
देणे हुंडी	२,४१,५००	१,२०,०००
देणे खर्च	४९,५००	४५,०००
	१३,५०,०००	१५,००,०००

(ब) सामान्य आकारातील वित्तीय पत्रक म्हणजे काय ? 8
त्याचे गुण व दोष स्पष्ट करा.

५. (अ) मि. रोहन सन २०११-२०१२ मध्ये २,००,००० नग उत्पादन घेऊ इच्छितो. मालाची विक्री किंमत रु. १२० प्रतिनग व नफा रु. १२ प्रतिनग असेल. खालील माहितीचा विचार करून खेळत्या भांडवलाचे पत्रक तयार करा. 12

(१) कच्चा माल ५०% परिव्ययाच्या २५% मजूरी व शिल्लक उपरी परिव्यय.
(२) कच्चा माल सहा आठवडे व पक्का माल ८ आठवडे साठ्यात राहतो.
(३) उत्पादन प्रक्रिया ४ आठवडे चालते.
(४) ३०% विक्री रोखीने होते व गाहकांना दहा आठवडे दिला जातो.
(५) मजूरीसाठी २ आठवडे व इतर खर्चासाठी ३ आठवडे उधार कालावधी असतो.
(६) खेळत्या भांडवलावर सुरक्षितता सिमा २०% राखावी.

(ब) खेळत्या भांडवलाचे विविध प्रकार कोणते? 8

६. (अ) वित्तिय व्यवस्थापनकाचे मुख्य कार्ये स्पष्ट करा. 10

(ब) नफा तोटा पत्रकांतील अनुपात स्पष्ट करा. 10

७. टिपा लिहा (कोणतेही चार) 20

(१) कर्जरोखे.
(२) स्थिर व बदलती परिव्यय.
(३) लघूमुदतीचे वित्त स्त्रोत.
(४) भांडवल अंदाजपत्रकाची गरज.
(५) पुर्नबांधणी नफा.
(६) परिव्यय हिशेबतपासनीचे फायदे.

८. (अ) कंपनी रु. २५,००,००० मूल्य असलेले यंत्र घेऊ इच्छिते. यंत्राचे आयुष्य १० वर्षे व भंगार मूल्य रु. ५०,०००. 10

कर आधीचे सरासरी वार्षिक उत्पन्न रु. २,५०,०००. कर दर ३५% घसारा सरळ मार्गाने आकारला जातो असे मानून काढा.

१. भांडवल परतफेड कालावधी २. भांडवल परतफेड लाभप्रदता ३. मोबदला सरासरी दर.

(ब) फूड लिमिटेडचे सन २००९ पाया वर्षे मानून कलदर्शक विश्लेषण करा. 10

	२०११	२०१०	२००९
१) **खर्च**: कार्यवाहीन रेस्टारंन्ट मधील विक्री	१२,६५०	१२,१००	११,०००
२) **कार्यवाहीन परिव्यय व खर्च:**			
अन्न	३,९१४	३,८३८	३,८००
पेरोल नोकर फायदा	२,९२९	२,९५८	२,९००
इतर कार्यालयीन खर्च	१,८१८	१,७८२	१,८००
वित्तीय खर्च	२००	२००	२००
विक्री खर्च	८१६	८२४	८००
३) कार्यवाहीन उत्पन्न	२,९७३	२,४९८	१,५००
४) अकार्यवाहीन खर्च	६०	५५	५०